

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНІЙ УСТАНОВІ

Анотація. Визначено поняття "внутрішній фінансовий контроль". Систематизовано погляди вчених-економістів на сутність даного поняття. Розкрито сутність здійснення внутрішнього фінансового контролю.

Аннотация. Определено понятие "внутренний финансовый контроль". Систематизированы подходы ученых-экономистов к определению сущности данного понятия. Раскрыта сущность осуществления внутреннего финансового контроля.

Annotation. The term "audit of bank credit operations" is theoretically substantiated. Opinions of scientists and economists with respect to nature of bank audit are systematized. The nature of bank credit operations is interpreted.

Ключові слова: контроль, бюджетна установа, внутрішній контроль, внутрішній фінансовий контроль.

Внутрішній фінансовий контроль є важливим елементом у забезпеченні ефективної діяльності бюджетної установи, бо виявляє порушення фінансової дисципліни та запобігає їм. Основними нормативними актами, що регулюють порядок здійснення внутрішнього контролю, є Бюджетний кодекс та Положення про порядок здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві фінансів України. Питанням внутрішнього фінансового контролю присвятили свої роботи багато як зарубіжних, так і українських вчених та практиків. До вітчизняних вчених можна віднести Дікань Л. В. [1; 2], Ю. Суркову [3], Білуху М. Т. [4], Бланка І. А. [5]. Узагальнення опублікованих з досліджуваної проблематики робіт дає підстави стверджувати: питання економічного понятійного апарату стосовно внутрішнього фінансового контролю розроблені частково, усе ще мають місце дискусійні та недостатньо досліджені питання. Усе це й обумовлює актуальність та своєчасність обраної теми дослідження.

Метою даної роботи є теоретичне обґрунтування визначення поняття "внутрішній фінансовий контроль". Відповідно до визначеної мети було поставлено таке завдання: систематизувати погляди вчених-економістів на сутність поняття "внутрішній фінансовий контроль".

У процесі дослідження були використані такі методи: аналіз, синтез, узагальнення та систематизація.

Питання внутрішнього фінансового контролю в бюджетній установі в Україні досліджено досить широко. І перш за все розглянемо поняття "контроль". Контроль – це сукупність заходів, які проводять уповноважені органи з метою перевірки законності, доцільності та ефективності використання установою бюджетних коштів [2, с. 21] (це перевірка або спостереження з метою перевірки). У даний час велика кількість вчених працюють над даними питанням, тому маємо можливість систематизувати їх погляди та на основі цього зробити відповідні висновки. Внутрішній фінансовий контроль – це самоконтроль, який здійснюють організації, підприємства та установи як за власною фінансовою діяльністю, так і за фінансовою діяльністю підрозділів, що входять до їх складу [1, с. 56].

У процесі дослідження розглянуто погляди вчених-економістів на сутність поняття "внутрішній фінансовий контроль", які наведені в таблиці.

Таблиця

**Аналіз сучасних поглядів на визначення поняття
"внутрішній фінансовий контроль"**

Джерело \ Погляд	Самоконтроль, контроль	Процес
Дікань Л. В. [1, с. 96; 2, с. 21]	+	-
Білуха М. Т. [4, с. 432]	-	+
Ю. Суркова [3, с. 55]	-	+
Бланк І. А. [5, с. 389]	-	+

Так, із таблиці видно, що більшість авторів схиляється до визначення внутрішнього фінансового контролю як дій, необхідних для забезпечення певності у здійсненні економічних, ефективних і результативних операцій для досягнення цілей та вирішення завдань.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що набуло подальшого розвитку визначення

економічній теорії, а також усебічно розкрито сутність внутрішнього фінансового контролю різними вченими з урахуванням мети досліджуваного напрямку контролю.

Таким чином, розглянуто теоретичні аспекти внутрішнього фінансового контролю і виявлено, що багато вчених працюють над теоретичними розробками з удосконалення як понятійного апарату, так і методики проведення контрольних заходів.

Наук. керівн. Дікань Л. В.

Література: 1. Дікань Л. В. Контроль у бюджетних установах : підручник / Л. В. Дікань. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 405 с. 2. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 91 с. 3. Суркова Ю. Фінансовий контроль як чинник оптимізації ціноутворення на будівельному ринку / Ю. Суркова // Фінансовий контроль. – 2008. – № 3. – с. 25–30. 4. Білуха М. Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит : підручник / М. Т. Білуха, М. Г. Дмитренко, Т. В. Микитенко ; за ред. М. Т. Білухи. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : Укр. акад. оригінальних ідей, 2006. – 888 с. 5. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент : навч. курс / І. А. Бланк. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2004. – 656 с.